

Häme

2.2.2012

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Kuusakoski Oy
PL 9, Hyttipojankuja 2
02781 Espoo

LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Kuusakoski Oy on toimittanut 30.11.2011 Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY-keskukseen) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen (YVA-selostuksen) Lahden Vipusenkadun teollisuusalueelle suunnitellusta kierrätyslaitoksesta. YVA-selostuksen on laatinut hankkeesta vastaavan toimeksiannosta Insinööritoimisto Ecobio Oy. Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue toimii YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena ja antaa YVA-selostuksesta yhteysviranomaisen lausunnon. Näiden tahojen yhteystiedot ovat seuraavat:

Kuusakoski Oy, PL 9, Hyttipojankuja 2, 02781 Espoo

Insinööritoimisto Ecobio Oy, Runeberginkatu 4 c B 21, 00100 Helsinki

Hämeen ELY-keskus, Kirkkokatu 12, PL 29, 15141 Lahti

Hanketiedot

Kierrätyslaitoksessa on tarkoitus vastaanottaa ja käsitellä purku- ja rakennusjätettä sekä kaupan ja teollisuuden energia- ja pakkausjätteitä. Jätteitä käsitellään vain laitoksen sisätiloissa. Pääprosessivaiheet ovat murskaus, magneettierotus, seulonta, ilmaluokitus, upotus-kellutus, käsinlajittelu ja jäännösmetallien talteenotto. Tuotteena syntyy kierrätyspolttoainetta, mineraaliaineksia, puuta, muovia, paperia, pahvia ja metalleja. Jätteestä voidaan erottaa myös muita kierrätettäviä jakeita. Kierrätyspolttoainetta on tarkoitus hyödyntää mm. kierrätyslaitoksen viereen rakenteilla olevan Lahti Energia Oy:n Kymijärven voimalaitoksella. Käsiteltävän materiaalin määrä tulee olemaan vuositasolla enimmillään 350 000 tonnia. Hankkeella on seuraavat vaihtoehdot:

* VE 0: Ekopark Lahti -kierrätyslaitoksen toimintaa ei aloiteta

* VE 1: Toiminta aloitetaan suunnitellun mukaisesti

Suoritemaksu (hankkeesta vastaavalle)

7 100 €

YVA-menettely

YVA-menettelyä on tässä hankkeessa sovellettava YVA-asetuksen hankeluettelon 6 §:n 11b) -kohdan perusteella: muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden fysikaalis-kemialliset käsittelylaitokset, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa.

YVA-menettelyn aluksi hankkeesta vastaava laati YVA-ohjelman, joka oli hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja hankkeella on ja mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä. ELY-keskus kuulutti YVA-ohjelman nähtävillä olosta ja toimitti sen nähtäville. Kaikki, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, samoin kuin ne yhteisöt ja säätiöt, joiden toimialaa hankkeen vaikutukset saattavat koskea, voivat ilmaista mielipiteensä arviointiohjelmasta. ELY-keskus myös pyysi arviointiohjelmasta lausunnot. Mielipiteet ja lausunnot saatuaan ELY-keskus antoi hankkeesta vastaavalle yhteysviranomaisen lausunnon siitä, miltä osin arviointiohjelmaa on täydennettävä.

Hankkeesta vastaavan on pitänyt tehdä tarvittavat ympäristöselvitykset YVA-ohjelman ja yhteysviranomaisen lausunnon mukaisesti ja koota tiedot YVA-selostukseksi. Sen nähtävillä olosta ja mielipiteiden esittämisestä on kuulutettu ja siitä on pyydetty lausunnot vastaavalla tavalla kuin YVA-ohjelmasta. Saatuaan lausunnot ja mielipiteet ELY-keskus antaa yhteysviranomaisen lausunnon arviointiselostuksesta ja toimittaa sen sekä kopiot muista lausunnoista hankkeesta vastaavalle ja lähettää lausuntonsa tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille.

Hankkeen edellyttämät luvat

Viranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon. Hanketta koskevasta lupapäätöksestä tai muusta päätöksestä on käytävä ilmi, kuinka arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto on otettu huomioon.

Eri menettelyiden yhteensovittaminen

Tiedossa ei ollut hankealuetta koskevia kaavoitusmenettelyitä, joiden kanssa YVA-menettelyä olisi ollut tarpeen yhteen sovittaa.

Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen

YVA-selostuksen nähtävillä olosta kuulutettiin Etelä-Suomen Sanomissa 3.12.2011. Kuulutus ja YVA-selostus olivat nähtävillä 5.12.2011 – 20.1.2012 Lahden kaupungin julkisten ilmoitusten ilmoitustaululla. YVA-selostus oli nähtävillä myös Lahden kaupunginkirjastossa ja Kuusakoski Oy:n Lahden palvelupisteessä ja sähköisesti ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/hame/yva > *Vireillä olevat YVA-hankkeet*. Kuulutus oli sähköisesti ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/hame > *Ajankohtaista* > *Kuulutukset*. Hanketta ja arviointiselostusta esiteltiin yleisötilaisuudessa 14.12.2011.

Arviointiselostuksesta pyydettiin lausunnot Lahden kaupunginhallitukselta, Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueelta, Päijät-Hämeen liitolta, Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristöterveysasioita vastaavasta yksiköstä, Lahden kaupungin teknisen ja ympäristötoimialan maankäytöltä ja Lahden seudun ympäristöpalveluilta.

Yhteenveto annetuista lausunnoista

Lahden kaupungin teknisen ja ympäristötoimialan maankäytön

lausunnon mukaan maankäytön kommentit ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta on suurelta osin otettu arviointiselostuksessa huomioon. Hankkeen vaikutusalue on laajennettu, jolloin mm. lähialueiden maankäyttö, kuten Kytölän asuinalue, otetaan paremmin huomioon. Selostuksessa arvioidaan myös hankkeen vaikutuksia maisemaan. Lisäksi on arvioitu laitoksen rakennusvaiheen ympäristövaikutukset ja korjattu virheellinen oletamus, että hanke ei vaadi asemakaavan muutosta tai poikkeamislupaa käyttötarkoitukseen. Syksyllä 2011 hankkeelle on pyydetty ja sille on myönnetty poikkeamislupa. Hankkeen liikennetarkaisu perustuu kuitenkin edelleen raskaaseen liikenteeseen. Selostuksessa on kuitenkin selvitetty syyt. Materiaalin rautatiekuljetus on nykyään melko vähäistä lähinnä kuljetukseen sopivan kaluston niukkuuden takia.

Lahden seudun ympäristöpalvelut toteaa lausunnossaan, että ympäristövaikutusten arviointiselostus on laadittu yksityiskohtaisesti ja siinä on pääsääntöisesti huomioitu ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta yhteysviranomaisen ja Lahden seudun ympäristöpalveluiden antamat lausunnot. Selostuksen joissakin osioissa on kuvattu liiankin tarkasti hankkeeseen liittymättömiä yleisiä ympäristövaikutuksia, esimerkiksi tärinävaikutuksia. Selostuksessa on kuvattu muita vastaavia hankkeita, mutta hankkeen toteutumismahdollisuuksia ei pohdita tilanteessa, jossa kilpailutilanne jätemateriaalin riittävyydestä kiristyy muiden hankkeiden kanssa. Laitokselle suunnitellaan otettavaksi vastaan jätemateriaalia myös yksityisiltä. Yksityisten jätetoimittajien jätteiden vastaanottoa Lahden seudun ympäristöpalvelut ei pidä suotavana. Arviointiselostuksen mukaan laitokselta joudutaan todennäköisesti loppusijoittamaan melkein 40 % sisään otettavasta jätemäärästä, ja hyödyntämisaste on noin 67 %. Selostuksessa olisi hyvä mainita hyötykäyttöaste suoraan. Tontin rakentamistöissä muodostuu maa-ainesta ja louhetta n. 580 m³. Massoja käytetään rakentamistoiminnassa hyväksi, mutta määräärvioita ei ole kerrottu. Selostuksessa on arvioitu yhteisvaikutukset KYVO2:n kanssa mm. liikenteen aiheuttaman melun osalta. Tulokset osoittavat, että Ekopark Lahti -hanke ei juuri nostaisi melutasoa. Melutasoissa on otettu huomioon ainoastaan raskaan liikenteen aiheuttama melu, joka varmaankin on merkittävin. Selostuksessa olisi hyvä arvioida prosessin aiheuttama melu, etenkin Ekoparkilta KYVO2:lle menevän kuljettimen ja henkilöautoliikenteen aiheuttama melu. Kuljettimelle on mahdollista rakentaa melusuojaus, mutta kuljettimelle voi ajoittain mennä energiajätteen mukana esim. raekooltaan suurempia aineksia, jotka voivat aiheut-

taa melua. Lausunnoissa korostettiin liikenteen käyntiäänien lisäksi erilaisia alueella ilmeneviä hälytys- ja esim. peruutusääniä, jotka myös voivat olla häiritseviä. Näitä meluvaikutuksissa ei ole huomioitu. Kymijärvi – Holma maantien käyttömäärät ovat viime aikoina muuttuneet paljon Kariston asuinalueen rakennuttua ja Kariston kauppakeskuksen valmistuttua. Liikennemääriä arvioitaessa tuleekin kiinnittää huomiota siihen, ovatko nykytila-arvio ja liikenne-ennustearvio paikkansa pitäviä. Vaikka ulkona olevat varastot ovat katettuja, niiden täytön yhteydessä voi muodostua myös pölypäästöjä, joita ei ole arvioitu. Hiukkaspäästön arvioinnissa vertailukohteena on käytetty mittauksia vastaavista laitoksista. Mittausten virhemarginaali on suuri, joten myös päästöarvion virhemahdollisuudet ovat suuret. Jos päästöt lasketaan käyttäen mittaus tuloksen virhearvion yläpäättä, laitoksen arseeni-, kadmium- ja lyijylyijypäästö yhdessä on 2,3 kg/vuodessa ja sinkin vuosipäästö 23 kg. Metallipäästö ilmaan ei siis ole vähäinen. Lahden ilmanlaatua koskevassa kohdassa mainittu Möysän mittausasema ei ole enää käytössä. Holman mittausasemasta on syytä todeta, että siellä mitataan haihtuvia hiilivetyjä eikä esim. hiukkasia, jotka ovat laitoksen ilmaan kohdistuvista päästöistä merkittävimmät. Onnettomuus- ja tulipalotilanteiden vaikutuksista todetaan savu- ja pölyhaitat, mutta mahdollisten sammutusvesien aiheuttamaa haittaa Joutjoen kautta mm. Vesijärveen ei ole mainittu. Hulevesien johtamisesta mainitaan ainoastaan, ettei niiden laatu tule poikkeamaan alueelta nykyisin purkautuvien hulevesien laadusta. Mahdollisen tulipalon riskit on kuitenkin selvitettävä, koska laitoksessa itsessään käsitellään paljon palovaaraa aiheuttavia materiaaleja, ja lisäksi laitos tulee sijaitsemaan Kymijärven voimalaitoksen lähipiirissä. Kymijärven voimalaitos luokitellaan laitokseksi, joka voi aiheuttaa suur-onnettomuuden vaaraa. Raideliikenteen käyttömahdollisuudesta on todettu, että sitä ei voida käyttää kaluston epäsojivuuden takia. Ympäristövaikutusten arviointiselostukseen raideliikenteen käyttömahdollisuuden selvittämistä voidaan pitää melko kevyenä. Lupia koskevassa kohdassa todetaan, että laitokselle myöntää ympäristöluvan Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Olisi realistisempaa todeta hankkeen tässä vaiheessa, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto *käsittelee* laitoksen ympäristöluvan.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen näkemyksen mukaan YVA-selostuksessa on arvioitu hankkeen liikenteellisiä vaikutuksia riittävällä tarkkuudella. Hankevastaavan on jotta tapauksessa kiinnitettävä erityistä huomiota haitallisten liikenneturvallisuusvaikutusten minimoimiseen ja liikenteellisen toimivuuden turvaamiseen etenkin hankkeen rakentamisen aikana, jolloin liikennemäärät hankkeen vaikutusalueen ympäristössä tulevat kasvamaan ajoittain merkittävästikin. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen kannalta on keskeistä, tuleeko hankkeen liikenteelliset vaikutukset (etenkin liikenneturvallisuuden ja toimivuuden näkökulmasta) aiheuttamaan muutos- tai parannustarpeita valtion ylläpitämällä tieverkolla. Mikäli Ekopark Lahti -kierrätyslaitoshankkeen aiheuttama liikennetuotos toteutuu siinä laajuuu-

nessa ja muodossa kuin hankkeen YVA-selostuksessa esitetään, ovat liikennejärjestelmään kohdistuvat muutospaineet epätodennäköisiä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue esittää lausuntonaan seuraavaa: Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa oli käsitelty pääosin riittävällä tarkkuudella ne seikat, joita aluehallintovirasto oli nostanut esiin ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Seuraavaksi mainittuja asioita olisi kuitenkin pitänyt käsitellä tarkemmin. Arviointiselostuksen mukaan toiminnasta aiheutuvan liikenteen tärinävaikutuksille altistuu arviolta 70 asukasta. Selostuksessa olisi voitu tuoda esiin se, mihin värähtelyluokkaan kyseiset asuinrakennukset tulevat sijoittumaan. Lisäksi olisi ollut tarpeen käsitellä myös sitä, mitä mahdollisuuksia kyseisissä kohteissa on tieliikenteen tärinäaltistuksen vähentämiselle. Arviointiselostuksessa kerrotaan, että toiminnan aiheuttama raskas liikenne aiheuttaa arviolta 5 %:n lisäyksen Holman – Kymijärven maantien nykyisiin raskaan liikenteen päästöihin verrattuna. Selostukseen olisi ollut suotavaa tuoda selkeästi ilmi se, mikä tulisi toiminnan käynnistyttyä olemaan hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) ja muiden ilmanlaatuun vaikuttavien liikenteen aiheuttamien päästöjen pitoisuus ilmoitettuna yksikössä µg/m³, jolloin ne olisivat vertailukelpoisia valtioneuvoston ilmanlaadusta antaman asetuksen ohjearvoihin. Tässä tarkastelussa olisi ollut tärkeää ottaa huomioon alueen kaikkien toimijoiden yhteisvaikutus. Meluselvityksessä olisi pitänyt käsitellä alueen toimijoiden yhteisvaikutusta laitoksen lähellä oleviin hiljaisiksi määritelyihin alueisiin nähden, ja liittää nämä alueet melukarttakuvauksiin mukaan. Arviointiselostuksessa olisi ollut hyvä käsitellä myös sitä, millä toimilla olisi mahdollista vähentää Holman – Kymijärven maantien pohjoispuolella kulkevan virkistysreitän melutasoa.

Päijät-Hämeen liitolle ei ole YVA-selostuksesta erityistä huomautettavaa.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue antaa yhteysviranomaisen lausunnon arviointiselostuksesta ja sen riittäväyydestä. Hankkeen ja sen vaihtoehtojen vaikutukset on YVA-lain 10 §:n mukaisesti pitänyt selvittää arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon mukaisesti.

Yhteysviranomaisen lausunnon valmistelussa on otettu huomioon arviointiselostuksen kuulemisvaiheessa annetut lausunnot; selostuksesta ei tullut yhtään kansalaisten mielipidettä. ELY-keskus lähettää kopiot saamistaan lausunnoista hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Hämeen ELY-keskuksessa.

Hankkeen tarkoitus	Hankkeen tarkoitus on esitetty asianmukaisesti.
Hankekuvaus	Yhteysviranomainen vaati arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa hankekuvaukseen eräitä tarkennuksia ja täydennyksiä. Arviointiselostuksen hankekuvauksessa nämä vaatimukset on täytetty erittäin hyvin. Hanke on pääosin kuvattu niin selkeästi ja yksityiskohtaisesti, että siitä mahdollisesti aiheutuvat ympäristövaikutukset on voitu riittävästi tunnistaa ja arvioida. Yhteysviranomainen totesi lausunnossaan, että arviointiohjelmasta puuttuu kuvaus siitä, kuinka kierrätyspolttoaineen kuljetus Kymijärven voimalaitokselle tapahtuu. Kuljetinta koskevia tietoja on arviointiselostuksessa edelleen varsin niukasti, esimerkiksi sen suunniteltua sijaintia ei ole esitetty kartalla.

Hankkeen toteuttamisen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja päätökset

Arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa Lahden kaupungin teknisen ja ympäristötoimialan maankäyttö totesi, että hanke tarvitsee asemakaavan muutoksen tai vähintään poikkeamislupa käyttötarkoituksesta. Hankkeelle on haettu ja myönnetty poikkeamislupa asemakaavasta 18.11.2011.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja päätökset on esitetty asianmukaisesti. Selostuksessa mainittuja lupia haettaessa on syytä ottaa huomioon, että paitsi ympäristölupahakemuksen myös esimerkiksi rakennus- ja maisematyölupahakemuksen liitteenä pitää olla arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto (YVA-laki, 13 §:n 1. mom.).

Hankkeen suhde maankäyttösuunnitelmiin

Hankkeen suhde maankäyttösuunnitelmiin on selostuksessa kuvattu kattavasti ja hyvin. Yleiskaavassa suunnittelualueen maankäyttömäärä on merkitty TO/P, joka on pääosin palveluille tarkoitettu toimitila-alue. Koska asemakaava kuitenkin tosiasiallisesti ohjaa rakentamista, ei yleiskaavamerkinnällä ole tässä tapauksessa merkitystä.

Hankkeen suhde olennaisiin luonnonvarojen käyttöä ja ympäristönsuojelua koskeviin suunnitelmiin ja ohjelmiin

Hankkeeseen liittyviksi suunnitelmiksi ja ohjelmiksi, joiden kaikkien tavoitteita ja toteutusta hankkeen todettiin edistävän, on tunnistettu jätelaki, valtakunnallinen jätesuunnitelma, Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnitelma, Hämeen ympäristöstrategia, Päijät-Hämeen maakuntaohjelma, ilmasto- ja energiasstrategia, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja Lahti ympäristöosaamisen keskittymänä. Selostus on näiltä osin varsin kattava. Jätelain mainitseminen tässä yhteydessä ei tosin ole tarpeen; riittää, että se on mainittu liitteen säädösluettelossa.

Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin

Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin on selvitetty asianmukaisesti. Tämä koskee sekä alueella toimivia muita yrityksiä, Kuusakoski Oy:n muita vastaavia laitoksia sekä muualla Suomessa toimivia rakennusjätettä hyödyntäviä laitoksia. Arviointiselostuksessa on myös tunnistettu sellaiset laitokset, joiden hankinta-alue leikkaa Kuusakoski Oy:n suunnitteleman laitoksen hankinta-aluetta ja jotka mahdollisesti jatkossa kilpailevat osin samoista jätteistä.

Kiinteimmin Ekopark Lahti -kierrätyslaitoksen toiminta on kytköksissä Kymijärven voimalaitos KYVO2:n kanssa. Kummankin laitoksen on suunniteltu käynnistyvän jokseenkin samanaikaisesti keväällä 2012, ja päähuomio on arviointiselostuksessa perustellusti kiinnitetty näiden laitojen yhteisvaikutusten arviointiin.

Hankkeen vaikutusalueen rajaus

Yhteysviranomaisen edellytti arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa, että hankkeen vaikutusaluetta ei saa rajata liian suppeaksi ja että yksittäiset vaikutukset, mm. liikennevaikutukset, voivat ulottua osittain myös alustavan vaikutusalueen ulkopuolelle. Arviointiselostuksessa vaikutusaluetta on laajennettu siten, että vaikutusalue ulottuu joka puolella 500 metrin päähän suunnittelualueesta. Lisäksi erityisesti liikenteen ja lähialueiden maankäytön vaikutusten arvioinnissa on otettu huomioon mahdolliset ympäristövaikutukset myös 500 metrin vaikutusalueen ulkopuolella.

Vaikutusalueet lienee rajattu niin suuriksi, että niiden ulkopuolella ilmevät ympäristövaikutukset eivät ole todennäköisiä.

Ympäristön nykytilan kuvaus ja vaikutusten selvittäminen

Lausunnossaan arviointiohjelmasta yhteysviranomaisen edellytti ympäristön nykytilan kuvausta täydennettäväksi. Tarkistamistarve koski mm. liikennettä, hankkeen vaikutusalueen asutusta ja suunnitteilla olevia maankäytön muutoksia. Arviointiselostuksessa ympäristön nykytila on kuvattu hyvin ja asianmukaisesti.

Hankkeen ja sen vaihtoehtojen mahdolliset ympäristövaikutukset on tunnistettu ja arvioitu kattavasti, ja arvioinnin pääpaino on kohdistettu merkittävimpiin vaikutuksiin, kuten liikenteen vaikutuksiin, ilmapäästöihin sekä meluun ja tärinään. Erilaiset ympäristövaikutukset on arvioitu pääosin asianmukaisesti, mutta yhteysviranomaisen esittää seuraavassa joitakin täydentäviä näkökohtia.

Päästöt ilmaan

Yhteysviranomainen edellytti lausunnossaan, että päästöjen määrä, leviäminen ja vaikutukset ympäristöön tulee arvioida, tarvittaessa matemaattisella mallintamisella.

Merkittävimiksi päästöjen aiheuttajiksi arviointiselostuksessa on mainittu raskas liikenne ja materiaalin käsittelystä johtuvat pölypäästöt. Liikenteen kasvun aiheuttamat päästöt on määritetty laskennallisesti VTT:n Lipasto-laskentajärjestelmän avulla ja päästöjen merkitystä on arvioitu vertaamalla niitä liikenteen aiheuttamiin kokonaispäästöihin. Toiminnasta aiheutuvan hiukkaskuormituksen (tarkoitettaneen *hiukkaspäästöä*) on arvioitu olevan 50 -126 kg/a. Vaikutuksia ilman laatuun on arvioitu asiantuntijaselvitystyönä hyödyntäen muiden Kuusakoski Oy:n vastaavien laitosten päästöistä tehtyjä mittauksia. Käytetyt menetelmät antanevat epävarmuustekijät huomioon ottaen riittävän hyvän pohjan arvioinnin tekemiselle.

Yhteysviranomainen edellytti, että päästöjen leviäminen ja vaikutukset ympäristöön tulee arvioida. Lähtökohtana oli, että pölypäästöjen leviäminen selvitetään matemaattisella mallintamisella, ellei voida osoittaa, että liikenteestä ja laitoksen toiminnasta aiheutuvat pölypäästöt ovat vähäisiä. Leviämistä ei ole mallinnettu, ilmeisesti koska päästöt on arvioitu vähäisiksi. Mallintamisen pois jättämistä ei kuitenkaan ole perusteltu selostuksessa. Arviointiselostuksen kohdassa 7.3 on esitetty alueen tuuliruusu, mutta sen pohjalta ei ole tehty päästöjen leviämistä koskevia johtopäätöksiä. Päästöjen leviämistä ei ole kuvattu myöskään sanallisesti. Leviämistä ja ilmanlaatua koskevia tietoja on tarvittavassa määrin täydennettävä hankkeen seuraavissa käsittelyvaiheissa.

Päästöjen vaikutuksia koskeva kuvaus on selostuksessa varsin niukka. Vaikutuksista todetaan melko yleispiirteisesti, että sekä materiaalin käsittelystä että raskaan liikenteen lisääntymisestä aiheutuvien päästöjen vaikutukset ovat vähäiset. Johtopäätös lienee asianmukainen, joskin edellä mainitut epävarmuustekijät on arvioinnissa otettava huomioon.

Poikkeustilanteiden hallintaa on käsitelty tässä vaiheessa riittävästi.

Melu ja värinä

Yhteysviranomainen edellytti lausunnossaan melun arvioimista mallintamalla yhteisvaikutukset KYVO2:n kanssa. YVA-selostuksessa Ekopark Lahden kierrätyslaitoksen ja Kymijärven voimalaitoksen tieliikenteen melun yhteisvaikutukset on arviointiselostuksessa mallinnettu ja esitetty asianmukaisesti sekä sanallisesti että karttapohjalla. Mallinnuksen perusteella kierrätyslaitoksen liikenne ei oleellisesti muuttane tieliikenteen melutilannetta asumiseen käytettävillä alueilla. Yöajan ohjearvo, L(Aeq) 50 dB, ylittyy kuitenkin lähimmän asunnon kohdalla.

Kierrätyslaitoksen käsittelylinjaston aiheuttamaa melua ei ole mallinnettu sillä perusteella, ettei melulähteistä ole olemassa tarkkoja lähtötietoja. Hyvän ääneneristyksen vuoksi melun ei arvioida merkittävässä määrin kantautuvan laitoksen ulkopuolelle. Melua saattavat kuitenkin aiheuttaa, tekniikasta riippuen, ainakin polttoaineen siirtoon käytettävä kuljetin ja katolle mahdollisesti sijoitettavat ilmanvaihtolaitteistot. Kuljettimen sijoittumisesta ja sen mahdollisesti aiheuttamista meluvaikutuksista ei selostuksessa ole esitetty tietoja. Raskas liikenne ja materiaalin käsittelyyn ja siirtelyyn käytettävät työkoneet on meluvaikutuksia koskevassa kohdassa mainittu, mutta erilaisten alueella ilmenevien hälytys- ja peruutusäänten vaikutuksia ei ole erikseen arvioitu.

Rakentamisen aikaisista kallionlouhintatöistä aiheutuu sekä melua että tärinää. Melua aiheuttavat esim. kallion räjäytystyöt ja niiden varoitussäänet sekä työkoneiden käynti- ja merkkiäänet. Tärinää aiheuttavat räjäytykset ja jossain määrin raskaiden työkoneiden ja ajoneuvojen liikuminen alueella. Selostuksessa ei ole tehty arviota siitä, miten laajalla alueella häiriötä aiheutuu ja ylittyvätkö ohjearvot rakennusaikana ja milä alueella.

Pintavedet

Laitoksen takaosan piha-alueen hulevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotusjärjestelmien kautta Joutjokeen. Tällä alueella on tarkoitus varastoida katettuna prosessista tulevaa materiaalia, joka ei ohjaudu poltettavaksi KYVO 2:lle. Alueelle sijoitetaan myös jakeluasema. Joutjoen vähäisen virtaaman vuoksi pienetkin haitta-aineiden päästöt aiheuttavat ympäristö- ja virkistyshaittaa. Normaalitilanteessa päästöt Joutjokeen lienevät vähäisiä. Tulipalotilanteessa sammutusvesi voi aiheuttaa ympäristöriskejä, joten tältä osin poikkeustilanteita koskevaa kohtaa on tarkennettava. Sammutusvettä on mahdollista padottaa takapihalle sulkeamalla veden kulku Joutjokeen. Hankkeen tulevissa suunnittelu- ja käsittelyvaiheissa takapiha-alueella padotettavan veden määrä tulee selvittää.

Vaikutukset ihmisiin

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu hankkeen vaikutuksia terveyteen, liikenneturvallisuuteen, asumiseen ja viihtyvyyteen. Merkittävimminä vaikutuksina pidetään melua, päästöjä ilmaan ja liikenneturvallisuusvaikutuksia. Kaiken kaikkiaan hankkeen mahdolliset vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen arvioidaan vähäisiksi. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin erityisenä ansiona on todettava, että raskaan liikenteen mahdollisesti aiheuttamia vaikutuksia asuinalueilla pyritään vähentämään mm. uusilla liikennejärjestelyillä ja kiinnittämällä huomiota raskaan liikenteen kulkureittien ohjeistukseen. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee kuitenkin ottaa huomioon

yhteysviranomaisen ja lausunnonantajien edellä esiin nostamat ilmapäästöjä, melua ja tärinää koskevat täydentävät näkökulmat.

Yhteisvaikutukset

Hankkeen yhteisvaikutukset alueella olevien muiden hankkeiden kanssa on arvioitu asianmukaisesti. Merkittävimmäksi kielteiseksi yhteisvaikutukseksi on perustellusti tunnistettu liikenneturvallisuuden heikkeneminen.

Ympäristöönnettomuudet ja niiden seuraukset

Arvioinnissa on tunnistettu kohtuullisen hyvin hankkeen mahdollisia ympäristöriskejä ja häiriötilanteita ja arvioitu jonkin verran niiden seurauksia. Suurin osa luvusta käsitteli riskien ja häiriötilanteiden ehkäisyä.

Arviointiaineisto ja -menetelmät sekä arvioinnin epävarmuustekijät

Arvioinnissa käytetty aineisto ja menetelmät sekä epävarmuustekijät on esitetty järjestelmällisesti ja hyvin vaikutustyypeittäin. Selvitys arvioinnin epävarmuustekijöistä ja virhelähteistä on esitetty omana kappaleenaan.

Varsinaisen käsittelyprosessin aiheuttamia vaikutuksia ilman laatuun on selostuksen mukaan arvioitu asiantuntijaselvitystyönä hyödyntäen muiden Kuusakoski Oy:n vastaavien laitosten päästöistä tehtyjä mittauksia. Selostuksessa todetaan, että vähäiset tekniset eroavaisuudet toiminnassa aiheuttavat jonkin verran epävarmuutta arviointituloksissa. Prosessien teknisiä eroavuuksia ei ole kuitenkaan yksilöity, joten mahdollisten virheiden suuruutta ei ole mahdollista arvioida. Selostuksessa todetaan myös, että koska kyse on uudesta toiminnasta, arviot perustuvat mallinnuksiin ja laskelmiin. Kohdasta ei selviä mihin mallinnuksiin viitataan.

Ehdotus haitallisten vaikutusten vähentämistoimiksi

Ehdotus haitallisten vaikutusten vähentämistoimiksi on esitetty vaikutustyypeittäin selkeästi omana kokonaisuutenaan. Kansalaisten aiemmin arviointiohjelmasta esittämissä mielipiteissä huolta aiheuttivat erityisesti lisääntyvän liikenteen aiheuttamat haittavaikutukset. Arviointiselostuksen mukaan liikenteen haittoja ja vaikutuksia vähennetään liikennöinti-reittien ohjeistuksella siten, ettei liikennöinti tapahdu asuinalueiden läpi, vaan Holman – Kymijärven maantietä pitkin. Jatkossa on tärkeää, että hankkeesta vastaava sitoutuu esitettyjen järjestelyjen toteuttamiseen yhteistyössä kuljetusyritysten ja Lahden kaupungin kanssa.

Vaihtoehtojen vertailu ja toteuttamiskelpoisuus

Vaihtoehtojen arviointitulokset on koottu yhteenvetotaulukkoon tiiviisti tekstimuodossa. Taulukon teksti on yhtäpitävä arvioinnin tulosten kanssa.

Ehdotus seurantaohjelmaksi

Arviointiselostuksessa on asianmukainen ehdotus seurantaohjelmaksi.

YVA-menettely ja osallistuminen

Hankkeen YVA-menettelyn kulku on esitetty asianmukaisesti. Osallistuminen on järjestetty YVA-lain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla.

Yhteysviranomaisen lausunnon huomioon ottaminen

YVA-asetuksen mukaan arviointiselostuksessa pitää olla selvitys siitä, kuinka yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on otettu huomioon. Selostuksessa on taulukko, johon on koottu yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antamassa lausunnossa esille nostamat asiat. Huomioon ottamisessa on ollut joitakin puutteita, jotka on todettu edellä lausunnossa.

Raportointi

Arviointiselostus on rakenteeltaan selkeä ja teksti ymmärrettävää ja virheetöntä. Tekstiä havainnollistavia kuvia, karttoja, kaaviota ja vastavia on käytetty sopivasti, ja ne ovat pääosin hyvälaatuisia, riittävän suuria ja tekstiltään luettavia.

Arviointiselostuksen sivulla 69 viitataan vanhaan valtioneuvoston asetukseen ilmanlaadusta (711/2001). Kyseinen valtioneuvoston asetus on kumottu 25.1.2011 voimaan tulleella valtioneuvoston asetuksella (38/2011). Lähdeluettelossa on samoin viitattu kumottuun ilmanlaatuasetukseen. Viittaus tulee korvata uudella ilmanlaatuasetuksella.

Lähdeluettelon verkkodokumenttien [www-osoitteet](http://www.osoitteet.fi) tulisi esittää selkokielisessä muodossa.

Arviointiselostuksen riittävyys

Arviointiselostuksessa on esitetty kaikki YVA-asetuksen 10 §:n edellyttämät seikat. Edellä yhteysviranomaisen lausunnossa todetut huomautukset huomioon ottaen voi todeta, että hankkeen vaihtoehtoja on tarkasteltu tasapuolisesti ja niiden merkittävät vaikutukset on selvitetty riittävän pätevästi. Ennen päätöksentekoa hankkeen tulevissa suunnittelu- ja käsittelyvaiheissa yhteysviranomaisen lausunnossa esitetyt arvioinnin täydennystarpeet pitää ottaa huomioon ja täydentää arviointitietoja. Eri-tyisen tärkeää on täydentää päästöjen leviämistä, ilmanlaatua ja meluvaikutuksia koskevia tietoja. Näillä edellytyksillä arviointiselostus antaa hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista riittävän ja ymmärrettävän kokonaiskuvan ja arviointiselostusta voidaan pitää riittävänä.

Yhteysviranomaisen lausunnosta tiedottaminen

Yhteysviranomainen lähettää lausuntonsa tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille ja lausunnon antajille. Se tulee nähtäville myös ELY-keskuksen verkkopalveluun osoitteeseen www.ely-keskus.fi/hame/yva > Päättäneet YVA-hankkeet.

Johtaja

Harri Kallio

Erikoissuunnittelija

Markku Paananen

Liite

Maksun määräytyminen ja maksua koskeva muutoksenhaku

Tiedoksi

Lausunnon antajat
Suomen ympäristökeskus (ja 2 kpl arviointiselostuksia)

MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU

Maksun määräytyminen

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksessa (1394/2010) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2011 olevan maksutaulukon mukaisesti.

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollisella, joka katsoo, että maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, on oikeus vaatia siihen oikaisua Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus). Oikaisuvaatimus on toimitettava ELY-keskukselle kuuden (6) kuuden kuukauden kuluttua maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava oikaisua vaativan nimi, asuinpaikka ja postiosoite, vaatimus maksun muuttamiseksi sekä oikaisuvaatimuksen perustelut.

Oikaisuvaatimus on oikaisuvaatimuksen tekijän ja oikaisuvaatimuksen muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinpaikka ja postiosoite. Oikaisuvaatimus voidaan toimittaa ELY-keskukseen myös sähköisessä muodossa. Kun sähköisessä asiakirjassa on riittävät tiedot lähettäjistä, sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella eikä myöskään ns. sähköistä allekirjoitusta tarvita.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä maksun määräämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä.

Omalla vastuullaan oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Kirjallinen oikaisuvaatimus on jätettävä postiin tai sähköinen oikaisuvaatimus lähetettävä siten, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hämeen ELY-keskuksen postiosoite on PL 29, 15141 Lahti ja käyntiosoite Kirkkokatu 12, Lahti. Sähköposti toimitetaan osoitteeseen kirjaamo.hame@ely-keskus.fi.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Laki valtion maksuperustelain muuttamisesta (961/1998)

Valtioneuvoston asetus (1394/2010) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2011

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003)